

Działania Ruchu Antysmogowego z Bystrej

Wspierany przez Pracownię na rzecz Wszystkich Istot Ruch Antysmogowy w Bystrej gościł w tym tygodniu na 3 wiejskich zebraniach, które odbyły się 9, 10 i 11 kwietnia 2018 r. w gminie Wilkowice. Przedstawiono wyniki raportu dotyczącego jakości powietrza w ostatnim sezonie grzewczym.

Wspierany przez Pracownię na rzecz Wszystkich Istot Ruch Antysmogowy w Bystrej gościł w tym tygodniu na 3 wiejskich zebraniach, które odbyły się 9, 10 i 11 kwietnia 2018 r. w gminie Wilkowice. Frekwencja na spotkaniach wzrastała z każdym dniem - na zebranie w Mesznej przyszło ok. 30 osób, w Wilkowicach ok. 80 osób, a w Bystrej - już ponad 100 osób.

Osoby walczące ze smogiem przedstawiły na nich wyniki raportu dotyczącego jakości powietrza w ostatnim sezonie grzewczym, przygotowanego we współpracy z Pracownią. Wyniki raportu są druzgoczące - nie dość, że na 123 dni obserwacji przypada aż 101 dni, kiedy mieszkańcy oddychali smogiem, to nierzadko jego stężenie przekraczało normy wielokrotnie!

Uczestnicy i uczestniczki każdego z zebrań otrzymali ulotki poruszające szerzej problem zanieczyszczenia powietrza w gminie Wilkowice. Temat spotkał się z dużym zainteresowaniem - aż kilkadziesiąt z obecnych na spotkaniach osób pozostawiło kontakt do siebie w celu informowania ich o dalszych antysmogowych działaniach i ewentualnego dołączenia do ruchu.

W Mesznej osoby z Ruchu Antysmogowego przedstawiły problem złego powietrza, jednak ze względu na napięty program spotkania nie przewidziano niestety miejsca na dyskusję. Sołtys, Antoni Kufel, zapewnił jednak, że zorganizuje dodatkowe spotkanie dla mieszkańców poświęcone tylko temu zagadnieniu.

W Wilkowicach, oprócz przedstawicieli Ruchu Antysmogowego, wystąpiła też Dorota Radecka, lekarka z Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii w Bystrej. Podkreśliła, że oddychanie powietrzem tak złej jakości stwarza realne zagrożenie dla zdrowia mieszkańców i przyczynia się do ich zwiększonej (przedwczesnej) śmiertelności. Wśród uczestników spotkania wywiązała się ożywiona dyskusja nt. smogu, dotycząca m.in. możliwych działań zapobiegawczych - zarówno ze strony indywidualnych mieszkańców, jak i władz gminy.

W Bystrej, na największym frekwencyjnie spotkaniu, również wystąpił lekarz - Bartosz Skwarna, kardiolog z Polsko-Amerykańskich Klinik Serca w Bielsku-Białej. Opowiadał o zawałach serca, zatorach, udarach i innych chorobach, których ryzyko wystąpienia bardzo rośnie, jeśli oddycha się zanieczyszczonym powietrzem. Wspominał też o tym, że do onkologów zgłasza się coraz więcej młodych pacjentów i pacjentek, którzy prowadzą zdrowy tryb życia, nie palą papierosów, a zaczynają chorować na nowotwory typowe dla palaczy. I że jest to związane z życiem w smogu. Wtedy - niejako na potwierdzenie jego słów - głos zabrał nieśmiało jeden z uczestników spotkania. Podzielił się z pozostałymi swoją osobistą, dramatyczną historią. Okazało się, że cierpi na nowotwór krtani. Dodał, że sam nie pali papierosów ani nie pije alkoholu, a dom, o ironio - ogrzewa gazem... Biorąc pod uwagę alarmująco wysoki poziom zanieczyszczenia powietrza w gminie Wilkowice oraz opinie środowisk lekarskich nt. życia w smogu, można przypuszczać, że samo tylko miejsce zamieszkania bardzo przyczyniło się do powstania choroby.

Stwierdzenie Jolanty Kasprzyk, że gmina niewiele robi, by zapobiegać smogowi, spotkało się ze zdecydowanym sprzeciwem wójta. *Jakie w takim razie kroki podjęły władze gminy, by polepszyć jakość powietrza?* - zapytała owa mieszkanka Bystrej. W odpowiedzi usłyszała, że gmina zamieściła na swojej stronie internetowej ankietę dotyczącą niskiej emisji... Ponadto na terenie gminy Wilkowice działają 3 czujniki monitorujące jakość powietrza, są też ogłaszane komunikaty, gdy

zanieczyszczenie przekracza progi alarmowe. Poza tym wójt przypomniał, że budynki publiczne są termomodernizowane. Ostatnie działanie jest istotne, lecz na pewno niewystarczające, bo problem dotyczy głównie budynków indywidualnych.

Wójt stwierdził, że gmina nie może uczestniczyć w konkursach dotyczących wykorzystania funduszy krajowych i unijnych w walce ze smogiem, ze względu na niemożność zapewnienia wkładu własnego. Jako że znaczna część spotkania była przeznaczona na omawianie zasadności budowy zbiornika retencyjnego w Bystrej, to z sali padły stwierdzenia, że jednak gmina posiada pewne zasoby finansowe (dotąd wydano już prawie 300 tysięcy złotych na ten cel!). I że skoro budowa zbiornika budzi tak duże wątpliwości, to może lepiej te środki przeznaczyć na coś, co odczuwalnie i znacząco wpłynie na jakość życia mieszkańców? Mowa oczywiście o walce ze smogiem.

Wójt obawiał się też, że podjęcie działań antysmogowych przez gminę, może zostawić ją zadłużoną kolejnej ekipie samorządowej. Nie jest tajemnicą, że wójt zamierza ponownie się ubiegać o stanowisko, więc nie wydaje się to poważnym argumentem w tej dyskusji. Poza tym brak działań gminy oznacza, że mieszkańcy Wilkowic w kolejnym sezonie grzewczym nadal będą mierzyć się z identycznym problemem smogu... Z sali padały głosy, że obecnie nawet palenie węglem z wyższej półki cenowej nie gwarantuje już dobrej efektywności spalania. Na zakończenie wójt zaproponował, by Antysmogowy Ruch w Bystrej starał się samodzielnie o obniżenie cen gazu (!).

Jak mówi Jolanta Kasprzyk, najbardziej dostępnym rozwiązaniem problemu smogu w gminie Wilkowice, jest podpięcie budynków indywidualnych do sieci gazowej (obecnie z ogrzewania gazowego korzysta ok. $\frac{3}{4}$ gospodarstw). Można to zrobić, przez sięgnięcie po dopłaty indywidualne z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska. Ruszyła już tegoroczna edycja programu „SMOG STOP”, w ramach której można uzyskać dotacje do wymiany kotłów na gazowe. Wkrótce okaże się też, czy w jego ramach znajdą się środki na termomodernizację budynków. Docieplenie pozwoliłoby zużyć znacząco mniej gazu na ogrzewanie i tym samym podratować domowe budżety.

Antysmogowy Ruch w Bystrej będzie rozpowszechniał informacje o programie „SMOG STOP”, a także zachęcał i przeszkalał mieszkańców w pisaniu i składaniu wniosków indywidualnych. Choć nabór wniosków rozpoczyna się w czwartym kwartale 2018 r., to remonty można zaczynać wcześniej. Do refundacji będą brane pod uwagę faktury wystawione po 31.05.2018 r., więc już wkrótce będzie można zacząć przygotowania do kolejnej zimy. Antysmogowi działacze i działaczki będą też monitorować inne programy, w poszukiwaniu funduszy, które można wykorzystać na rzecz czystego powietrza w gminie Wilkowice. Przedstawiciele ruchu wybierają się również 25. kwietnia br. na posiedzenie Rady Gminy, na którym chcą zainteresować samorządowców problemem smogu i porozmawiać o planowanych działaniach.

Więcej informacji:

Jolanta Kasprzyk, tel. 509 405 701, jola@pracownia.org.pl

Polub i czytaj nasz serwis: facebook.com/SmogwBystrej

Smog w Bystrej. Fot. Bartosz Skwarna